

[Poul Møller.]

Det kan ikke bebrejdes Frankrig, hvis position rundt omkring i verden utvivlsomt er blevet stimuleret ved den selvstændige holdning, det har indtaget inden for den vestlige alliance til en lang række problemer. Det, der er problemet, er om alliancen kan holde hertil, og om det styrker alliancen med disse forskellige synspunkter på den aktuelle udenrigspolitik. Såvel USA som Frankrig har på en række områder vist vilje til at handle uden at orientere sine allierede eller, hvis orientering har fundet sted, da har den kun været af formel karakter og fundet sted i allersidste øjeblik.

Det er givetvis amerikansk politik nu at forfølge de forhandlingsresultater, der allerede sidste sommer blev opnået med Sovjetunionen. Denne amerikanske linje er også identisk med den engelske politik, men for Frankrig er den tilsyneladende uacceptabel. Derfor deltager Frankrig ikke i nedrustningsforhandlingerne. Derfor deltog Frankrig ikke i traktaten om stop for prøvesprængning af atombomber. Derfor fastholder Frankrig sin egen atomslagstyrke. Derfor går Frankrig imod en multinational NATO-atomstyrke. Derfor anlægger Frankrig nu en fjernøstlig politik, der går på tværs af USAs.

Jeg er bestemt ikke kyndig nok til at kunne skønne over, hvorvidt denne franske politik er rimelig begrundet, men jeg er oprigtigt bange for, hvilke utilsigtede virkninger den kan få for det vestlige sammenhold, som vi i mit parti trods afspændingstendenserne fortsat betragter som den eneste mulige sikkerhed for Danmark. Jeg vil i den forbindelse gerne spørge den højtærede udenrigsminister, hvordan regeringen ser på den opgave, som ligger i forslaget om en multinational NATO-atomstyrke. Vil Danmark støtte disse bestræbelser, eller vil Danmark melde fra?

Efter det konservative folkepartis opfattelse kan afspændingen mellem øst og vest kun fortsætte og give sig udslag i praktiske resultater til gavn for freden, hvis den kan foregå uden frygt for, at sikkerheden sættes over styr. Gennem mange år har det været almindeligt, at de større magter inden for NATO i det store og hele forfulgte de samme udenrigspolitiske mål. De gange, hvor en afvigelse herfra trådte tydeligst frem, led

den vestlige verden stærkt herunder. Jeg tænker bl. a. på Suezkrisen, som lammede vestens handlekraft på det mest ulykkelige tidspunkt, da den ungarske revolution markerede en mulighed for at indskrænke eller dog i hvert fald svække det sovjetiske styre i Østeuropa. Nu er den kommunistiske verden ganske vist engageret i sin egen kraftige indre brydning, men ulykkeligt ville det netop på den baggrund være, om den vestlige verden heraf lod sig forlede til at svække sit eget sammenhold og tydeligere og tydeligere selv drev ind i intern konflikt. Derved ville vesten alvorligt svække sine muligheder for at udnytte den østlige konflikt til at opnå de bedst tænkelige resultater for freden og for friheden.

Vi har herhjemme vænnet os af med at danne os en mening om den politik, der føres rundt omkring os, og som er bestemmende for vor fremtid — måske fordi vi på forhånd går ud fra, at vore meninger er ligegyldige for andre. De er det imidlertid ikke for os selv, og de kan måske af og til have betydning for andre. Vi ser det jo i disse år, hvor der bliver lyttet til både små, unge og uerfarne afrikanske staters røst. Jeg beder derfor den højtærede udenrigsminister trods alt overveje, om ikke de små stater inden for NATO kan tage et initiativ, der gør Atlantpaktens højeste organ, ministerrådet, til forum for en drøftelse af de initiativer, de enkelte lande i alliancen tænker sig at tage i nær fremtid. Det ville stemme både med alliancens ånd og bogstav. Det må derfor være vor ret at sætte ind herfor. Når det kan lykkes os, som det i dag er påpeget, i FN af og til at sætte tanker i gang, der ikke helt fordufter i tågen, men sætter sig visse spor, så skulle det samme ikke være umuligt blandt vore allierede.

Jeg nærer ingen illusioner om, at f. eks. Frankrigs præsident — heller ikke Amerikas præsident for så vidt — bryder sig om at få sin politik forhandlet i et organ, hvor repræsentanterne for små stater er til stede. Frankrigs præsident har selv tidligere stillet forslag om, at NATO skulle dirigeres af en slags stormagtsråd, men selv uden romantiske illusioner har vi ret til og måske pligt til at gøre forsøg på at standse den farlige udvikling, som nu er i gang.

Den ulykkelige strid mellem de to natio-